

аще лиже прикладу чинте паче
 іже іємоу ѿ жити. тѣмъ
 кѣ и томоу пакы внами
 повннннъ боудеть ввѣкы
 жити. причещеніа даже
 до самого възбраніа ктѣ
 нехода. *ѿнаже по ѿврьже
 ніи и роутиє соишии, аки
 рикаго. ѿ. . .* аще лиже не
 цѣи. ѿ іже иже вь акирѣсь
 кора правнлорѣ. ѿ колнѣ жа
 гоше тежестимѣкѣ. іако не
 тькмо вь рѣ ѿстапннн. нѣ
 и вь стапнн и аже вь роудрѣ
 же щїи. іако и акрѣтн по нѣ
 жатнѣ сокѣ. или недовѣ
 диміє нѣкыє ѿ клеветовати
 іако хрїіанн. или ирию
 щїи се, вь фдоу привлачнстѣ
 иже дітолѣтїа съвршннносѣ
 чнсло. съвршннносѣ ѿста
 вленїа снмъ при мѣрнн

Писменост средњег века обележили су различити зборници, рукописне књиге у чији састав улази више од два књижевна споменика (чланка). Обично су то списи независно настали, који могу да се сретну ван састава одређеног зборника, са својом посебном преписивачком и преводилачком историјом. Општа типологија (Димитриј Сергејевич Лихачов) разликује зборнике са постојаним саставом, са релативно постојаним саставом и зборнике са непостсојаним саставом. Од XIV stoleћа код Срба се образују тематски зборници. Истовремено, негују се зборници са жанровским особеностима, као што су зборници са списима литургијске, литургијско-житијне, правне, догматско-полемичке, антилатинске, омилитичке и апокрифне садржине.

ЗЖ ѡ блговѣрнѣ соудрѣстѣ
Фана. блѣ. с. ѡ нѣ. и нѣ ікѣ.
к. въ прѣзѣнѣ. въ зѣнѣ іа гѣ.
мѣа. маіа. ка. дѣѣ. :—

Барањски рукопис, зборник правне садржине (законик), чува се у Универзитетској библиотеци у Београду (Рс 39). Рукопис је настао у првој половини XVI века. У кодекс су укључена три састава: скраћена Синтагма Матије Властера, Јустинијанов закон и Законик цара Душана.

Р. 39

Бараньски
Здорник
16. век

[Faint handwritten text, possibly a title or list of items]

[Faint handwritten text, possibly a list of items]

аще лиже прикладути се паче
 едаже іємоу ѡ жити. тѣмъ
 кѣ ктомоу пакы внами
 новиньнь коудеть ввѣкъмъ
 жити. причещеніа даже
 до самого възбраніа и тѣ
 нсхода. *ѡнаже по ѡврьже
 нін и роугіе гоинишій, аки
 рекаго. ѡ.* **Д** аще лиже не
 цін. *ѡ* иже иже вь аки рѣсь
 кора правнлорѣ. ѡ колнѣ жа
 соше теже стнмѣкъ. іако не
 тѣкмо вѣрѣ ѡ стѣлнши. нѣ
 нвѣстѣти на иже вѣ роудрѣ
 же цій. іако на рѣтн по сѣ
 жатнѣ совѣ. или не довѣ
 диміе нѣкъ ѡ клеветовані
 іако хртіанн. или нирію
 ційсе, вь сѣдоу привлаучнѣ
 наже дітолѣтїа съврѣшнмоє
 унїло. съврѣшнмоє ѡста
 вленїа снмъ при мѣрнтіи

каюци мѣ. не ко оубо, ѿ
ѿ ѿже ѿвръгшии вѣдущи
нѣ оубо прѣтнѣ стѣиши блт
чь стію, правнло існазѡуіе
нѣ іѣбо нѣто нѣтѣ ѣ црков
нѣнѣмше нѣ стн нѣто. Ѧнѣбо
аще нѣ стн нѣою раскаютѣ, нѣ
тѣжчайшии аще іе моуно
нѣ коуіе тѣ за прѣщѣннѣ.
нѣже нѣже прѣвѣіе рѣннѣнѣ
ѿбо іѣ ѿ праваю тѣ правнла
нѣ іѣ рѣ, нѣ нѣже іе щѣ оубо, іѣ
православннѣ моудрѣ стѣ вѣ
щѣ. стѣрахомѣ мѣхѣ. іѣже
нѣчѣ стн вѣнѣ похѡднѣтн, лн
чѣ мѣ рѣ стѣ оубо іѣ щнхѣ.

**Ѧ ѿвръгшии Ѧ оглашенннѣ
сѣбора. а то. Ѧ.**

Ннѣже нѣпадѣшенѣ ѿ оглашенннѣ
нѣповнннѣмѣ прѣзрѣтн, вѣже
тѣвннѣ ѿ ѣннѣ пѣщѣ вѣашѣ. Ѧ іе
а то сѣбора правнло. на. т. лн

23
вакшѣ. пакже ѡповавши
нѣ вѣровавши и члѣколюбіе
ниікаго. а . . .

Ниіскѣиже великѣ грѣгоріе
въ. а мѣ прѣкнѣ. иже воле
рѣ. іаже въ ганашого іу хѣ ш
врьтсѣ вѣ рѣ. ни хденствѣ или
и долствѣ слѣженію, или
манухенствѣ. или номѣ
коѣ моу ш и хже безко жѣ іа сѣ
щѣнмѣ многѣнмѣ приложн
всѣ. таже за зрѣ вѣ шѣ. по
кладіа не стѣ за ѣ мѣ ш, врь ме
живота его сѣ прѣте за ѣ мо
никога же бо та и номѣ мѣ ш
сѣ врь ша ѣ мо и вѣ ноу пѣ сѣ вѣ
рѣнмѣ не боу покланіа ти се
се моу прѣстѣнѣ. нѣ и ш со вѣ ш
мѣ шѣ. и прѣчѣ шѣ іа шѣнѣн
ш ноу тоу жѣ боу дѣ шѣ. сѣ
мрьтѣнже на стѣ вѣ шѣнѣ шѣнѣ
бѣ жѣ шѣнѣн прѣчѣ шѣнѣ шѣ дѣ рѣ шѣ.

ковъє любо, хртіаньства
врътшице. примъльствѣ
оубствѣаго лнвнїа. нн
срѣнно пакы раскаѣнїе по
азавшїи. вь. к. лѣ приче
іа сщєннаго шрече: аще нн
онннъ всакого бѣхоу члвко
юкїарѣ. таковъзмѣсе шче
ль соудити. ермєсьмо три
ше мнїю нвѣши. тогда бо зѣ
нѣ на хртіанн гонѣнїе дн
аше. . . **васїїліево. от.**

ѣ нн тако соудн велннъ васїїлї
ннже, нже братнїа се моу
моудрыствѣн. нбраєго грї
орїє ннскїн. швбо, вь от
мъ правнлѣ. нже хашврътши
е. вь всѣхъ жнпїи сщєннаго
прншєщєнїа шлоучаїє та
слаующїи прпо ннповѣдаю
рїнсе. шходещїи же шжїїа
щєннїю шпо блжтн повелѣ

3
въпоглоушающѣи запрщенїи
повелѣваѣть быти такоу
тако есице кь прькомъ възм
тнчнпоу. и гь ѡ глаше нѣмн
млн тнсе. . . . **анкірскѣго . вѣ .**

анкірскѣгоже . вѣ . иже прѣ
же крщенїа похьршїи . покръ
щепїи дохьрѣ зѣлѡ скврънѣ
мьвшнсе, въщепствѣо приле
жнѣ повелѣваѣть възводн
тнсе. . . . **ѡ иже похьршїи**
ѡврѣщнсе, и нї похьршїи
се . анкірскѣго . г .

иже бжовъ анкірскѣго . г . и
правнѣо . иже ѡногоу гонѣщїи
бывшїимъ . поглѣощѣнѣ ж
ти, еста гонѣть въ заповѣ
дїи . и хьрѣ жати съвршїи
нє възмоушнмъ . нѣ и томъ
бывшїимъ, и не поволи поноу
жїи номъ . и ли анванъ въ роу
цѣ прїѣтн . и ли хьрѣ нечнїтн

жрътвѣ въ крѣпости. не
пкщѣ же немѣтнимъ чаніе
нѣвъпїющїи быти хрїстіаннїи.
яко помнї сльнмоу щїи непо
бѣдимнї, снї якоже ѿпоудь
нї сгрѣшнѣшнї причеішенїа
побаїе ть соудѣ невзбраніе
нпомѣ быти. не ть чїю же
нї нѣвъсїеіство нчїю же
соумнїкщесє възводнїи. н
ащє соудѣ нпрѣже сего жнїтїи
нѣкше кѣ порока. не бѣ н
сповѣданїа вѣнчапогрѣшн
ше. — **петрово. дї.**

Днїце ѿ снїце вїи. нсїенном
нїкѣ петрь соудитъ. въ дї.
правнѣ. — **законь грѣкїи**

Спобльше снїго крїшенїа, нпа
кнї елліністѣвїющєн. послѣ
днїе моу помлннїю полєкѣ. —

Ѿстѣплъшенѣ ѿ православіи
вѣрїи, іеретнцнѣ вѣше. нлн

4
маже на коні просиенніи, бо
жтвнмншнвмьнїютїи...

Вѣдомо боудн, іаковсн іаже
ввїдннопотроуженїе крїтн
шї, пакыпокршаваютї.
вѣтглавлїенїкршн. вѣт
нввїдннопотрѣжнїе шно
славнїи кртнвшїихсє. нїбо
рнїнпрїстоупающнцрївн.
пакыкршатнбжтвнндрѣ
внлѣ. — *Слоумѣшїнсемасцѣ,*
аще кртншї. сьбора. сто-
правнло. пд. нїкарѣатїнїка. об.
їемьдїтїн. аїєправнло. сто-
їьбора. нїшїаїн. обнї-
карѣатїнїскаго. іумїшїе
нїемлнцє, аще бо жтвнндрѣ
полхуншїкршнїїа. нїаже
нїмьвѣшїнмьвъзраїтанє
чїовьствїемь. нїаженнмь
нїзѣстїє свѣтїєствѣющн.
бїзїумнїїа кршатнповелѣ

ванъ ть. аще бо не единно крще
ніе не повѣдаемъ. шѣтъ
внѣго изъ ѡбраженія надъ
ннѣхъ. нѣ понижетъ ре. аще
кто не родитъ вѣою нѣхъ —
не можетъ вѣннѣ вѣцрство
нѣное. оубо нѣмѣ да нѣннѣ
нѣемъ бѣтъ вѣнѣ крщенія
прикладннѣмъ вѣхъ вѣномъ бра
коу. не ѡблѣнѣ ѡдѣннѣмъ.
чрь того вѣкоупѣ нѣцрствія
нѣврѣжнѣмъ боудѣтъ. лѣ по
нѣ вѣннѣхъ сѣмнѣннѣ. по
жѣтнѣ члѣволюбнѣ не сѣмнѣ
нѣное. ѡ крщаемѣ нѣмнѣ,
агараннѣннѣ.

Г
А

Внѣтнѣ нѣ вѣгльбоцѣ нѣ
нѣтнѣ агараннѣкаго злѣоуѣ
нѣтнѣ. свѣтъ на нѣлѣоуѣ
нѣтнѣннѣ. нѣ ѡтѣоѣ не ѡбѣ
нѣмнѣмъ, нѣ нѣтѣ шѣннѣмъ.
пѣннѣ знаменнѣе ннѣ не вѣт

пожрше. или по жрѣтникомъ
 ѡбѣщавше. немогутъ за вѣ
 ца спси. рѣкше діамазати.
 инаже дарова ти. инаже ѡза
 вѣта. инаже безъ за вѣ пріе
 ма ти чюмогутъ. . . .

Л
Р
В

Иеретичѣ никако пообѣяють
 и пріема ти. ѡ ирени ѡбра
 ца ющїихъ. . . .

Сьзманѣи оуборѣ и значила
Виричаньскоє крщеніе ѡ
 ноудѣ ѡмѣтати. . . .

Л
Р
В

Сказаніе ѡ стѣмъ крщеніи
 ѡковѣдетинамъ. кон по
 вѣяють пощавати. ико и
 тьчїю стїнмъ мурѡ пома
 зовати. . . .

Успирнаѣтосє ииѣмоє. стїи
 аплъ правнло. инаже оубѡнстн
 инаго спѡблїенъ будѣть крше
 нїа. ѡко гнѣ повелѣнїе. и
 аплъскоє и мѣтъ прѣданїе.

непокрѣваши по великаѣ.

Ѹже злочѣствѣ ѿ нечѣсти
вѣи ѿкврѣни наго паѣ, не
же крѣни наго. ни то же соу
мѣше покрѣваши. . .

Ѹще иже истинное крѣние
оуже спокланьбы прѣстн.
ѿ нечѣствѣи же ѿкврѣнильбы
по слѣдѣи. мѣрѣ помазати
тѣмъ. иже бо чѣстѣ быти
вѣрѣи се, кжѣ наго крѣ
щенїа. Ѹже не сице творѣ
шаго епѣпа или прѣзвѣн
ра. съврѣши ни мѣ ѿсѣжа
и тѣ и зврѣи нїемъ. Ѹко
сѣбѣюща се крѣпоу сѣю. и сѣпои
и горѣщающа се сѣмрѣти
рѣбо кжѣ тѣни аплѣ. волѣю
сѣрѣшающаи по познанию
истини. ни кто мѣ ѿсѣсѣ
ѿста и тѣ жрѣтва сѣнрѣ,
крѣниемъ ѿчищенїе. едн

на бо съмръхъа. не днн ошун
стнтелноу крщеніе.:

Такоже и карфагійскаго
събора, и ѿ заповѣдають.:

аплыко. м.ф.

Уе тиридетое же и. Ф. и. па
кы стын аплъ правло. въ
щаніа н стго духа. крща
тн по гнѣмъ заповѣдаєтло
вєєн. а не въ стрѣн вє значєлнѣн,
нлн въ трїєнѣ. нлн въ трѣ
оутѣшнтелѣ. Еднн бо вє
значєлнѣн щѣъ за не повннн оє,
не днн вѣнѣ за не н зрѣєтн оу
рожѣтѣво. не днн в оутѣшн
тель духъ стѣн. за не же шн ро
жѣн аго н хожѣнїє. сн цѣ же
не створѣнїє єпѣкопы нлн прѣ
звнтерѣ. за прѣщннїє по нмъ
тѣ н зврѣжєнїа.:

аплыко. н.

Прѣтн оу же стын аплъ правло.
трѣн крщєнїа єдннѣмъ тннн о

наученіємъ съврѣшатъ и рѣ-
рѣише, три погроуженія въ
ѣднѣмъ крещеніи. и на коемъ
жѣ погроуженіи, и дінои ме-
стѣ є нарцати троице. а
на ѣднѣмъ крещеніе въсь мртви-
гнѣю даемо. сѣи рѣкѣ, єдиной
погроужати и крѣщаемо даго.
и въ єднѣмъ погроуженіи гнѣю
прорцати съмръ. и коже
иже крѣдміємъ испльни и на
євноміа и сѣа крѣсѣ прѣдають
иже не іудоме, в то събора
правнѣ помниають. не вѣ-
рѣтъ въсь мръмою крѣтити
и шѣше на дѣчнѣ вѣсѣ зѣкѣ
крѣщѣи въ нме шѣа и сѣа
и сѣго духа. не сѣцеже творѣ
шѣго єпіпа, и ли прѣзвѣ-
тера. шѣтнѣмъ шѣтѣше
те вають сѣи ієстѣа. —
како пообѣають, ієрѣю крѣща

7
ти мѣща... **П**омазоу ють бѣ
мѣрѣ по ѡбъчаю. **П**отѣ
крѣтити ѡ священника. **Г**лѣ
ца гнѣ. **К**рѣтити рабѣ бжѣн
їи. **В**ъиме ѡца мѣ. **И** низво
днѣ его и възводити. **И** па
амѣнъ. **И** низводнѣ его и въз
водити. **И** стго дха и ннѣ и
прно и възвѣкѣ вѣкѣ мѣ.
И пакѣ погроужають его трѣ
тѣи въ... **Т**акобо крѣтити
въ три лица бжѣтвнаѣ. и въз
прѣднѣвное въ крѣнїе хво
прѣмнѣ погроуженїи. **П**отѣ
дають его на роукоу прѣемнѣ
коу, сїи рѣ коумѣ...

Сѣ домо боудн. ѣко по аплѣ
сѣкѣ, мѣ мѣ правнѣ. и змѣ
щѣтити священникѣ крѣтнѣнїи
снѣ рѣкѣ. **К**рѣтити рабѣ
бжѣнѣ въиме ѡца и снѣ и стго
дха, и ннѣ и прно и възвѣкѣ вѣкѣ...

Зрѣн

21
И тако погроузы въ кршае
маго . и пакы то же слово
рець . и пакы погроузы въ

Кршнѣ корѣ . въ три безна
челнѣ . и три снѣ . и въ три
оутѣшителѣ . рекше . въ
Ф . лицѣ тако же и змѣ
цетсе по , и мь правнаѣ стѣ
апль И рекы все то же сло
во . и погроузы въ кршае маго
едноушѣ . яко не славе въ сирь
сеніа ѿ кой пообаеть тѣ
чїю стїимъ мѣрѣ по маго
ватн . и кой пообаеть по
кршае ватн . събора . аго . з

Нѣдво и нѣдмоє правнаѣ вы
леніа каго . аго събора . ка
ко пообаеть приймаѣтн
иже ѿ ерси и ѿбращающїи
їа въ ствнѣ законополага
ѣтъ . въ дѣдво чїстн вътѣ
разѣланкѣ . ѿвѣмъ дѣо мѣ

Зрн

рѣ помазовашнсе. ѿ кѣже
 покрѣваши повелѣ. . . .
Ріаннѣво, нмакѣдоніане.
 саватіане, ннакастіанн.
 глѣощіи себечністїи. нлѣ
 віиже. нчѣшворонадесеши
 нертѣднікы. ннаполннари.
 поннжестѣчнннмь бѣтъ
 кнїнмь сѣврѣшаютіекрѣ
 ніємь. немнншкышнпѣ
 бопокрѣваши. нлѣпогво
 ѣнпѣіереннапнсаннѣ
 проклѣпїн. сѣпнмьпома
 зовашнмѣрѣ повелѣванн.
 чїлои, нночн. ннозрн, оустѣ
 же ндшн. нназнаменаю
 щїи глѣши. печать ндарь
 стго дха. нпотѣцрковнн
 сѣчѣтаваютіекрѣмнннѣ. . . .

Зрїа жє мн, єлнцн нкаковїн
 нхжї бѣтвнїи ѿчнспѣблїа
 ють покрѣваши. . . .

Зрї

71
4
Свноміаннѣко, иже въпогроу
женіе крщающіи єдино. и
моуданіані нарицаємнє
фриты. и гавеліанн, оучещіи
ѡхнѣ, и павлнкіане. и маан
хєѣ. ноу алєнтіане. и маркі
ане. :— **Н**єсторіаном же не по
вѣданіа давати. пнємєнн
ѣвѣ ѡко ѡнѣхъ єрєєѣ и збо
блнчающе. поимєнна же, не
сторіа, а на дємє прѣдава
ти. и євтихїа. и дїѡскора
иєвнра. :— **Н**єїнмь прн иєирь
ннїи, ѡко ннчнмъ єлоучьшїи.
некрщєннїи єлдімь. пора
зєоужєнїю правѣ прнлєжє
щїи. и єборнои прнєтоу
пающїи цркви. акыє по
вєлѣваєтє крщати. илн
оубо ѡноудькртншє. не по
оуставѣ православноїи
цркви на знаменашєє. тѣ

9
рѣинмь възвранієи нобѣ. възко
дѣщегн къ каѣтвн ому позна
нію. ѡбычан оубо и ѡагаранѣ
многымь. непрѣвекіеи ои
ѡбрѣзовати млице. прѣже
даже оубо иже по ѡблѣстїю и
хрѣіансїи іщении ѡн. и нево
лію понужденны боуть снѣ
крѣпнѣн. възвранієи оубо
ѡсемьнась корѣ. иже въ црѣ
вхю іи мь градѣ. лоуцѣ прѣ
ѡіщени ому патрїаршыи
правещѣ прѣстолю. аще по
байть такоіе и стннѣи
хрѣіансѣи и вкрѣпрнїстѣпа
іоціи покрѣвапн. и мже и
тѣи мо помазовати мѣрѣ
и оубо и нобѣ и сѣи непрѣкосло
внѣ пакѣ покрѣвапн. и мже
ко и змншѣ крѣщенїемь. немь
слїю блгоутивою. нѣи ко чаро
ванїе илн ѡба ванїи нѣкоіе